Aproximace inverzní dynamiky poddajného systému

Juraj Lieskovský

ČVUT - ústav mechaniky, biomechaniky a mechatroniky

30.5.2022

Pohybové rovnice

$$\mathbf{M}\dot{\mathbf{v}} + \mathbf{c} = \mathbf{\tau}$$
, $\mathbf{\tau} = \mathbf{p} + \mathbf{B}\mathbf{u}$

M - matice hmotnosti

vektor zrychlení

c - vektor účinků dostředivého a corriolisova zrychlení

τ - silové účinky

p - pasivní silové účinky

B - manipulační matice

u - vektor vstupů

Kvadratické programování

minimize: $\frac{1}{2} \mathbf{x}^T \mathbf{P} \mathbf{x} + \mathbf{q}^T \mathbf{x}$

subject to: $\mathbf{a} \leq \mathbf{A}\mathbf{x} \leq \mathbf{b}$

Přeaktuované systémy- Optimizační Problém

optimalizované parametry

$$x = u$$

členy cílové funkce

$${m P}\equiv {m 1}\;,\quad {m q}={m 0}$$

členy nerovnic přípustných řešení

$$m{a} = egin{bmatrix} m{M}\dot{m{v}} + m{c} - m{p} \ m{u}_{min} \end{bmatrix} \;, \quad m{A} = egin{bmatrix} m{B} \ m{1} \end{bmatrix} \;, \quad m{b} = egin{bmatrix} m{M}\dot{m{v}} + m{c} - m{p} \ m{u}_{max} \end{bmatrix}$$

Poddajné systémy - Pohybové Rovnice

$$\mathbf{M}\dot{\mathbf{v}} + \mathbf{c} = \mathbf{\tau}$$
, $\mathbf{\tau} = \mathbf{p} + \mathbf{B}\mathbf{u}$

Rozdělíme zrychlení na řízená zrychlení $\dot{\boldsymbol{v}}_c$ a poddajná zrychlení $\dot{\boldsymbol{v}}_s$. Stejně rozdělíme sloupce matice hmotnosti, což nám dovolí úpravu

$$\mathbf{M}\dot{\mathbf{v}} = \mathbf{M}_{:c}\dot{\mathbf{v}}_c + \mathbf{M}_{:s}\dot{\mathbf{v}}_s$$

Vektor pasivních silových účinků v kinematických dvojicích můžeme rozdělit na akumulační a disipační členy

$$p = Aq + Dv$$

S výslednou pohybovou rovnicí

$$\mathbf{M}_{:c}\dot{\mathbf{v}}_c + \mathbf{M}_{:s}\dot{\mathbf{v}}_s + \mathbf{c} = \mathbf{A}\mathbf{q} + \mathbf{D}\mathbf{v} + \mathbf{B}\mathbf{u}$$

Poddajné systémy - Poddajnost

Vnímáme-li akumulační ůčinky v i-té kin. vazbě jako zobecněné síly způsobené deformací elementu MKP, kde uzlové posuvy jsou nahrazeny zobecněnými parametry $\boldsymbol{q}$

$$\mathbf{A}_{i}\mathbf{q}_{i}=\int_{V}\mathbf{N}_{i}^{T}\,\sigma_{i}\,dV\;,\quad \sigma_{i}=\mathbf{E}_{i}\varepsilon_{i}\;,\quad \varepsilon_{i}=\mathbf{N}_{i}\,\mathbf{q}_{i}$$

Poddajné systémy - Poddajnost

Když uvažujeme těleso jako tuhé, říkáme, že jeho odezva na změnu zatížení $\Delta \tau$ je taková změna napětí $\Delta \sigma$, která zamezí podstatné deformaci tělesa $\Delta \varepsilon \approx \mathbf{0}$, $\dot{\varepsilon} \approx \mathbf{0}$, $\ddot{\varepsilon} \approx \mathbf{0}$

Budeme-li chtít zanedbat okamžitý vliv poddajnosti v pohybové rovnici (na úrovni zrychlení) dosadíme $\dot{\bf v}_s={\bf 0}$, jehož splnění bude zajištěno fiktivní změnou "poddajných" parametrů $\Delta {\bf q}_s$ ($\sigma \propto {\bf q}_s$).

$$oldsymbol{M}_{:c}\dot{oldsymbol{v}}_c+oldsymbol{c}=oldsymbol{p}+oldsymbol{A}_{:s}\Deltaoldsymbol{q}_s+oldsymbol{B}oldsymbol{u}$$

Poddajné systémy - Optimalizační problém

 Optimalizované parametry mezi optimalizované parametry zařadíme i volná zrychlení

$$x = \begin{bmatrix} u \\ \Delta q_s \end{bmatrix}$$

Cílová funkce

$$m{P} = egin{bmatrix} 1 & 0 \ 0 & 0 \end{bmatrix} \;, \quad m{q} = m{0}$$

Poddajné systémy - Optimalizační problém

Nerovnice přípustných řešení

$$egin{aligned} egin{aligned} egin{aligned\\ egin{aligned} egi$$

kde

$$oldsymbol{ au}_{eq} = oldsymbol{M}_{:c} \dot{oldsymbol{v}}_c + oldsymbol{c} - oldsymbol{p}$$

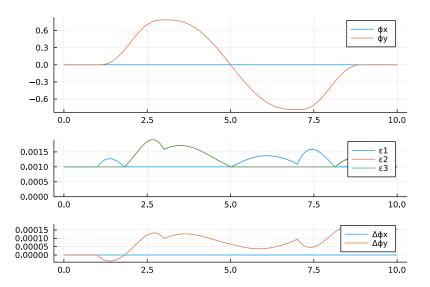
а

$$E_iN_i: q_i \mapsto \sigma_i$$

pomocí kterého můžeme stanovit $oldsymbol{q}_{s_{min}}$ a $oldsymbol{q}_{s_{max}}$

Jednoprutový manipulátor - Animace

Jednoprutový manipulátor - Graf

Tensegritický manipulátor - Animace

Tensegritický manipulátor - Graf

